

Sammanställning nämndens ansökningar**Budgetjusteringar för driftåtgärder****Fliknamn**

Lokala åtgärdsprogram, vatten

Lokala åtgärdsprogram, vatten 1

Nämndens totalt ansökta budgetjusteringar för driftåtgärder**Projektnamn**

Fosforfällning Riddarfjärden

Recipientpåverkan från nedlagda deponier

Belopp

3,0

0,4

3,4

Lokalt åtgärdsprogram, vatten (drift)

Samtliga nämnder kan ansöka om budgetjustering för genomförande av åtgärder i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för vattenförekomster.

Ansökan om budgetjustering i samband med:

Tertialrapport 1

Sökande nämnd:

Exploateringskontoret

Kontaktperson:

Niklas Uhlin

Roll:

Markförvaltare

Telefon:

08-508 87 658

Epost:

niklas.uhlin@stockholm.se

Namn på projekt:

Fosforfällning Riddarfjärden

Sökt belopp (mnkr)

3

1. Projektbeskrivning

Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med mål och syfte.

1.1 Projektets mål och syfte

Åtgärden syftar till att minska internbelastningen av fosfor som frigörs från botten sedimenten i Riddarfjärden. Genom att behandla sedimenten så att fosfor inte läcker ut, kommer belastningen att minska och bidra till att nå miljökvalitetsnormerna för vatten. Målet med åtgärden är att minska fosforbelastningen och därmed övergödningen i Riddarfjärden och nedströms liggande vattenförekomst Strömmen. **CM-medel om 8 mnkr för åtgärden har erhållits för genomförande år 2025. LOVA-bidrag från Länsstyrelsen ansöktes för resterande del av åtgärdskostanden samt kostnader för år 2026. LOVA-ansökan beviljades ej. Aktuell CM-ansökan omfattar kostnader för 2025 samt höjd för eventuella prisökningar vid upphandlingen av åtgärds genomförandet. Om prisökningar inte är aktuellt kan en större andel av åtgärden genomföras under 2025 jämfört med 2026. Dock behöver åtgärder utföras över två år för att ge önskad effekt.**

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.2 Koppling till lokalt åtgärdsprogram för vattenförekomst

Åtgärden är enligt lokalt åtgärdsprogram för Riddarfjärden. Åtgärder har positiv effekt på både Riddarfjärden och Strömmen genom minskad fosforbelastning.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.3 Effekter på vattenstatus

Fyll i under de rubriker som är relevanta för ansökan. Effekten ska vara mätbar, och det är därför viktigt att så långt det är möjligt ha ett startmått så att den totala effekten kan beräknas. Finns ingen data behöver anledning anges samt beskrivning ges hur utsläppseffekten eller förbättringarna ska redovisas. Ett exempel kan vara att bedöma hur stor utsläppsminskningen av fosfor är.

Åtgärden förväntas permanent minska mängden löst fosfor i Riddarfjärden med ca 1600 kg fosfor per år. Då omsättningstiden i Riddarfjärden varierar från några dagar under höst, vinter och vår, till månader under sommaren kommer effekten av aluminiumbehandling att se annorlunda ut beroende på årstiden. Under sommaren när slussarna oftast är stängda kommer vattenkvaliteten att förbättras. Under andra perioder när slussarna är öppna och omsättningstiden är kort, kommer flödet från uppströms liggande vattenförekomster i hög grad påverka vattenkvaliteten i Riddarfjärden. Den direkta effekten, främst under sommaren, förväntas bli ökat siktdjup och sänkta fosforhalter i Riddarfjärden.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.4 Andra nyttor

Beskriv andra miljönyttor, effekter på trygghet, social hållbarhet etc.

Åtgärden förväntas ge klarare vatten och minskade problem med algbloomingar vilket förbättrar möjligheten till bad och rekreation.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.5 Nya arbetssätt eller innovation

Beskriv eventuella nya arbetssätt eller inslag av innovation i projektet.

Klicka här för att ange text.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

1.6 Uppföljning och utvärdering

Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras.

Effekterna både vad gäller fysikalisk-kemiska parametrar och biologiska kvalitetsfaktorer följs upp med befintligt miljöövervakningsprogram. Effekten kommer att kunna följas upp främst genom att följa utvecklingen av halten fosfor i bottenvattnet men i förlängningen även genom minskad mängd plankton, ökat siktdjup, bättre syreförhållanden och förbättrade livsmiljöer för bottenfauna och fisk.

Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

2. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

Ansökan ska redovisa insatsens totala kostnad uppdelat på relevanta kostnadsposter. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Om insatsen till del ska genomföras av annan nämnd eller bolag ska denna del specificeras.

I LÅP-Riddarfjärden uppskattades den totala kostnaden för åtgärden till 18,4 mnkr för åren 2025-2026, med en årlig kostnad på cirka 9 mnkr. Majoriteten av kostnaden är för upphandling av entreprenör för åtgärds genomförande motsvarande 18 mnkr. Utöver kostnader för entreprenör omfattar den totala kostnaden även kostnader för utökad provtagning samt projektledning. Exploateringskontoret ansökte om LOVA-bidrag från Länsstyrelsen om 15 mnkr, ansökan beviljades inte av Länsstyrelsen. Aktuell ansökan omfattar 3 mnkr i syfte att täcka kostnaden för fällningen år 2025, samt ha marginal för eventuella kostnadsökningar. I det fall upphandlingen skulle resultera i en lägre kostnad kan en större andel av åtgärden genomföras under 2025, exempelvis 60% av fällningen 2025 och 40% 2026. Åtgärden behöver utföras över minst två år för att få önskad effekt. Upphandling pågår och i skrivande stund är det inte klart hur stor totalkostnaden för fällningen kommer att bli, men det finns en chans att den kan bli lägre än den Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker
3. Påverkan på framtida driftkostnader Av ansökan ska det framgå om insatsen påverkar nämndens eller annan nämnd/bolags framtida driftkostnader, inklusive kapitalkostnader. Åtgärden bedöms inte ge upphov till ändrade driftkostnader. Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker
4. Projektansökan har stämts av med den strategiska samordningsgruppen för god vattenstatus Ja 4.1 Eventuell kommentar från samverkansgruppen Klicka här för att ange text.
5. Övriga upplysningar Klicka här för att ange text. För att få god och beständig effekt behöver åtgärden genomföras under 2025 och 2026.
6. Bilagor Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker

Lokalt åtgärdsprogram för vattenförekomster (drift och investeringar)

Samtliga nämnder kan ansöka om budgetjustering för genomförande av de åtgärder som föreslås i de lokala åtgärdsprogrammen eller andra relevanta åtgärder som bidrar till att uppnå det övergripande målet om god vattenstatus.

Ansökan om budgetjustering i samband med:

Tertialrapport 1

Sökande nämnd:

Exploateringsnämnden

Kontaktperson:

Anders Borgmark

Roll:

Miljöspecialist, exploateringskontoret

Telefon:

08-508 26 648

Epost:anders.borgmark@stockholm.se**Namn på projekt:**

Recipientpåverkan från nedlagda deponier

Ansökan avser:

Driftmedel

Sökt belopp (mnkr)

Avrundat till närmsta hundratusental

0,4

1. Projektbeskrivning

Ansökan ska innehålla en tydlig beskrivning av den tänkta åtgärden med mål och syfte.

1.1 Projektets mål och syfte

Projektets mål är att utreda riskerna för spridning av miljöskadliga föroreningar till recipient genom lakning från de tidigare nedlagda deponier som finns inom staden för att möjliggöra en långsiktig strategi för hanteringen av risk för föroreningsspridning till Stockholms vatten. Det finns ett antal tidigare deponier identifierade inom staden där massor och avfall av olika slag har deponerats under åren. Enbart ett fåtal har eller är på väg att sluttäckas i syfte att skydda omkringliggande recipienter och kunskapen om de övriga är mycket bristfällig. För att kunna bedöma från vilka deponier det är störst risk för spridning av föroreningar behöver dessa riskbedömas enligt Naturvårdsverkets metodik för inventering av förorenade områden (MIFO Fas 1). En riskklassning enligt naturvårdsverkets modell presenteras för respektive deponi. Utifrån riskklass rangordnas deponierna så att resurser kan läggas på deponier där det bedöms föreligga störst risk. För de riskklassade deponierna kommer vidare utredningar och/eller skyddsåtgärder föreslås. Åtgärder kan i ett första skede bestå i upprättande av kontrollprogram för att mäta eventuell spridning av föroreningar i grundvatten från deponi till recipient. Projektet genomförs i samverkan mellan exploateringskontoret, miljöförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar.

Syftet med sökt belopp är att genomföra riskklassningar (MIFO Fas 1) av de deponier där inga åtgärder har genomförts för att i ett nästa skede kunna fortsätta med riktade undersöknings- och/eller åtgärdsinsatser beroende på vilken risk som identifieras. Ansökan avser ej klassade deponier som listas i avfallsplanens bilaga 4.

1.2 Koppling till handlingsplan för god vattenstatus eller lokalt åtgärdsprogram för vattenförekomst

Nedlagda deponier utgör stor risk för spridning av miljöskadliga föroreningar till recipient genom lakning. Kunskapen om dessa behöver öka för att bedöma vilka som har störst risk för föroreningsspridning. Ett första steg är att riskbedöma deponierna enligt Naturvårdsverkets metodik för inventering av förorenade områden (MIFO). Detta är en del av en långsiktig strategi för riskhanteringen av föroreningsspridning till Stockholms vatten. Projektet bidrar till att möjliggöra att följa uppsatta miljökvalitetsnormer för ytvatten och till arbetet med att uppnå god vattenstatus. Det finns dessutom en LÅP-åtgärd som syftar till att utreda lakvatten från Hammarbybacken som är en nedlagd deponi inom ramen för LÅP Sicklasjön, och detta projekt kan ses som ett första steg i att hantera den åtgärden.

1.3 Effekter på vattenstatus

Fyll i under de rubriker som är relevanta för ansökan. Effekten ska vara mätbar, och det är därför viktigt att så långt det är möjligt ha ett startmått så att den totala effekten kan beräknas. Finns ingen data behöver anledning anges samt beskrivning ges hur utsläppseffekten eller förbättringarna ska redovisas. Ett exempel kan vara att bedöma hur stor utsläppsminskningen av fosfor är.

Arbetet bidrar i förlängningen till minskad spridning av urlakade föroreningar till ytatten, som i sin tur bidrar till förbättrad ytvattensatus. För att komma till mätbara effekter, så som minskad tillförsel av föroreningar i kg/år, är det av stor vikt att i ett första steg riskbedöma deponierna som detta projekt syftar till.

1.4 Andra nyttor

Beskriv andra miljönyttor, effekter på trygghet, social hållbarhet etc.

Med bättre kunskap och vid behov genomförda riskbegränsande åtgärder kan områdena omkring de nedlagda deponierna ge ökad möjlighet till friluftaktiviteter, höjda naturvärden och bättre tillgänglighet för stadens invånare.

1.5 Nya arbetssätt eller innovation

Beskriv eventuella nya arbetssätt eller inslag av innovation i projektet.

Projektet innebär att klassning kan genomföras trots att ansvarig verksamhetsutövare inom staden inte är utpekad. Åtgärden är en del av stadens gemensamma ansvar för potentiellt förorenad mark inom kommungränsen.

1.6 Uppföljning och utvärdering
<i>Beskriv hur och när uppföljningen och utvärderingen av insatsen ska göras.</i>
Risikklassningen ska ligga till grund för kommande arbete med stadens nedlagda deponier. Särskild uppföljning och utvärdering är inte tillämpligt för detta projekt.
2. Tidplan
<i>Ansökan ska innehålla en tidplan med insatsens genomförande från start till uppföljning och slutredovisning . Insatsen ska vara genomförd under innevarande år.</i>
2025-08-01 – 2025-12-31. Sökt belopp avseende vidare arbeten med projektet, är tänkt att pågå mellan augusti 2025 till december 2025. Interna kostnader för medarbetare löper över hela året.
3. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering
<i>Ansökan ska redovisa insatsens totala investering uppdelat på relevanta kostnadsposter. Eventuell egen medfinansiering redovisas och extern medfinansiering redovisas i förekommande fall. Om insatsen till del ska genomföras av annan nämnd eller bolagsstyrelse ska denna del specificeras.</i>
Sökt belopp avser interna kostnader; Exploateringskontoret: 400 000 kr (364 h) Kostnader avseende exploateringskontoret avser även eventuell konsultation med miljöjuridisk kompetens för vissa frågor som kan uppkomma, vilket skulle innebära att timantalet kommer minska för exploateringskontorets projektmedlemmar. Beroende på föreslagna åtgärder kan framtida driftskostnader för exploateringskontoret och/eller miljöförvaltningen och stadsdelar öka.
4. Påverkan på framtida driftkostnader
<i>Av ansökan ska det framgå om och/eller hur insatsen kan förväntas påverka nämndens eller annan nämnd/styrelses framtida driftutgifter/kostnader, inklusive kapitalkostnader.</i>
Beroende på rekommenderade vidare arbeten, som kommer beskrivas i riskbedömningen, kan det innebära kostnader för ett vidare utredningar.
5. Projektansökan har stämts av med styrgruppen för god vattenstatus
Ja
4.1 Eventuell kommentar från styrgruppen för god vattenstatus
Klicka här för att ange text.
6. Övriga upplysningar
Klicka här för att ange text.
Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker
7. Bilagor
Klicka här för att fylla i ytterligare text om fältet ovan inte räcker